

**Gillberga Förskolas
plan mot
diskriminering och
kränkande behandling**

2014/15

Innehåll

Gillberga Förskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling 2014/2015	2
Vision.....	2
Utvärdering	2
Resultat	2
Analys	2
Slutsats.....	3
Främjande arbete	4
Främja likabehandling oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck.....	4
Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning.....	4
Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet.....	4
Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning.....	5
Främja likabehandling oavsett sexuell läggning.....	5
Främja likabehandling oavsett ålder	5
Kartläggning	6
Förebyggande arbete.....	7
Åtgärdande arbete.....	7
Bilaga 1	9
<i>Definitioner</i>	9
Bilaga 2.....	10
<i>Diskrimineringsgrunderna</i>	10
Bilaga 3.....	11
<i>EQ – dockan/”Friendly”</i>	11
Bilaga 4.....	12
<i>Kuben</i>	12
Bilaga 5.....	13
<i>”Stopp och Nej metoden”</i>	13
Bilaga 6.....	14
Handlingsplan - <i>Vid incident då barn biter eller blir bitna</i>	14
Bilaga 6.....	17
Handlingsplan – <i>Barn som svär</i>	17

Gillberga Förskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling 2014/2015

Likabehandlingsplanen ingår i personalens systematiska kvalitetsarbete. Arbetslagen utarbetar mål och åtgärder i sin verksamhetsplan utifrån förvaltningens och förskoleområdets mål. Likabehandlingsplanen utvärderas i samband med enhetens systematiska kvalitetsarbete.

Vision

Hos oss känner sig alla barn trygga, bemöts och behandlas med respekt för sin individ. Vår verksamhet är fri från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling (se bilaga 1).

Utvärdering

Resultat

Vi har uppnått målet väl, detta ser vi dels i barngrupperna men också i dagliga samtal med föräldrarna. Vi har arbetat aktivt med konflikthantering samt förhållningssätt mellan barnen. Detta har vi fått positiv respons på från föräldrarna.

Analys

Tre personal har gått/går värdegrund och likabehandling i teori och praktik på Mälardalens Högskolan. Kusen syftar till att utveckla detta arbete på egna förskolan och övrig personal är också involverade genom reflektion kring olika frågeställningar. Detta tänker vi har haft betydelse för att vi nått målet väl. Vi reflekterar mycket i olika konstellationer normer och likabehandling. En utmaning i detta arbete är att all personal tar plats och delger sina reflektioner i högre grad i dessa sammanhang. Vi behöver även bli bättre på att dokumentera våra reflektioner och kartlägga de kränkningar som uppstår.

Vår spontana bild av Gillberga förskola är att vi har en väldigt homogen föräldra- och barngrupp. Detta gör att vi vuxna behöver vara mer normkritiska i vårt förhållningssätt för att komma åt det som ”vi inte vill se”.

Att vi inte arbetat med EQ dockan som vi tänkt beror på att all personal inte känner sig bekväm i detta arbete. Det beror till viss del på att vi har ny personal som inte känner till detta arbete. Vi har inte arbetat med normbrytande litteratur med barnen i den utsträckning som vi önskat. Det tänker vi kan bero på att vi fokuserat på att läsa normbrytande litteratur för vuxna, och sedan reflekterat kring detta. Vi tänker att det är i den änden vi behöver börja. Vi behöver bli medvetna om våra egna föreställningar för att kunna förändra vårt förhållningssätt och sedan fortsätta det arbetet med barnen.

Vi har gjort en handlingsplan mot svordomar och den togs upp på föräldrarådet och de fick komma med synpunkter kring denna. De var positiva till detta arbete. I ett föräldrabrev fick sedan samtliga föräldrar denna handlingsplan. Både föräldrar, barn och personal blev involverade i detta arbete. Denna handlingsplan gjorde att kommunikationen med föräldrarna förbättrades då vi kunde stödja oss på

gemensamma beslut. Föräldrarna pratade även sinsemellan om denna handlingsplan.

Konflikterna har minskat och detta tänker vi beror på att barnen nu kommunicerar med varandra och har verktyg och rutiner till hjälp. Det har även ingått samarbets/lekar och -övningar samt konflikthantering, ”Stopp och Nej”. Den sistnämnda metoden har används flitigt. Vi tror att barnen ser så stora vinster att de driver sig själva till att använda dessa ytterligare.

I tidigare kartläggning påpekade vi att det fanns en risk i om vi inte är närvarande och uppmärksamma på barnens lek eftersom det förekommer konflikter som barn har svårt att hantera på egen hand. Vi är medvetna om att vi inte varit närvarande i leken som vi önskat. Beror det på hur vi tänker kring att arbeta med projekt? T.ex. att när vi haft vår projektstund släpper vi barnen. Det kan bero på att miljön inte är så inspirerande för barnen. Vi behöver arbeta vidare med att utveckla miljön och vårt förhållningssätt för att ge barnen förutsättningar att utvecklas efter sina intressen och behov. Det estetiska har betydelse för hur nyfikna och inspirerade barnen blir att upptäcka tillsammans.

Vi har gett barnen möjlighet att själva välja i vilken utsträckning de ska vara med i vårt projekt. Det har varit ok att inte vara med. Alla behöver inte göra samma. Något barn kan t.ex. fota eller filma det som andra gör.

Slutsats

Om vi ska fortsätta arbetet med EQ-dockan behöver all personal få fortbildning i detta. Vi behöver bli bättre på att dokumentera våra reflektioner och kartlägga de kränkningar som uppstår. Vi behöver vara mer närvarande i barnens lek samt fokusera på normbrytande barnlitteratur. Vi behöver fortsätta vårt normkritiska reflekterande i personalgruppen på våra arbetsplatsträffar.

Främjande arbete

Barnen ska känna sig trygga i alla situationer och miljöer, oavsett kön, social eller etnisk bakgrund (se diskrimineringsgrunderna i bilaga 2). Genom att vi arbetar genom;

Främja likabehandling oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck

Mål och uppföljning

Flickor och pojkar ska i förskolan ges samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Personalen är förberedd på att välkomna och bemöta barn med transföräldrar. På personalmöte under året diskuterar arbetslaget barnens lek och hur vi har utformat vår miljö.

Insats

Skapa en miljö som tilltalar både pojkar och flickor.

Läsa böcker som utmanar barnens traditionella könsroller.

Låta barnen göra egna val men låta dem prova och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Ansvarig

Arbetslaget är ansvarigt för att insatserna genomförs.

Datum när det ska vara klart

Detta är ett fortlöpande arbete som pågår hela tiden utifrån de observationer (t.ex. husmodellen) som görs..

Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Mål och uppföljning

Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till förskolan, förvissade om att barnen inte blir jävigt påverkade till förmån för den ena eller andra religiösa åskådningen.

Insats

Vi uppmärksammar fester och traditioner som är knutna till de stora världsreligionerna.

Ansvarig

Arbetslaget är ansvariga för att insatserna genomförs

Datum när det ska vara klart

Detta är ett fortlöpande arbete under året och vi återkopplar på våra APT och reflektioner.

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning

Verksamheten ska spegla mångfald så att alla barn kan känna sig stolta över sig själva och sin etniska tillhörighet.

Arbetslaget diskuterar och ger varandra tips om olika aktiviteter i barngruppen.

Insats

All personal ska välja böcker för barngruppen som lyfter fram olika etniska tillhörigheter.

På avdelningarna ska det finnas bilder som speglar olika livsmiljöer.

Ansvarig

Arbetslaget är ansvariga för att insatserna genomförs.

Datum när det ska vara klart

Detta är ett fortlöpande arbete under året där böcker och bilder förnyas. Vi återkopplar på våra APT och reflektioner.

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning.**Mål och uppföljning**

Anpassa vår verksamhet med hänsyn till barnets förutsättningar och ge dem samma förutsättningar för att kunna delta i olika aktiviteter.

All personal ska vara goda förebilder genom att ha ett förhållningssätt som uttrycker respekt för det enskilda barnets förmågor och förutsättningar.

All personal diskuterar och ger varandra tips om aktiviteter/hjälpmiddel som kan vara till stöd för barnets utveckling.

Insats

Ha litteratur och bilder om barn med funktionsnedsättning.

Skapa bra förutsättningar för barn med en funktionsnedsättning så att hen känner sig som en i gruppen.

Ansvarig

Arbetslaget är ansvariga för att insatserna genomförs.

Datum när det ska vara klart

Detta är ett fortlöpande arbete under året och vi återkopplar på våra APT och reflektioner.

Främja likabehandling oavsett sexuell läggning**Mål och uppföljning**

Förskolan ska synliggöra och bejaka olika familjekonstellationer, inte bara den heterosexuella familjen.

All personal ska vara förberedd på att välkomna och bemöta regnbågsfamiljer, det vill säga familjer med homo- och/eller bisexuella föräldrar.

Insats

Hitta böcker och annat material som handlar om olika familjekonstellationer.

All personal utvecklar sin kompetens för att möta regnbågsfamiljer.

Ansvarig

Arbetslaget är ansvariga för att insatserna genomförs.

Datum när det ska vara klart

Detta är ett fortlöpande arbete under året som gör att vi tillsammans ger varandra stöd och hjälp. På våra APT och reflektioner återkopplar vi arbetet.

Främja likabehandling oavsett ålder**Mål och uppföljning**

Verksamheten ska anpassa så att alla barn ges en möjlighet till att utveckla sina intressen oavsett kön och ålder.

Planeringen av verksamheten ska utgå från barnens val och intresse för att kunna skapa bra förutsättningar och inte från personalens förväntningar utifrån ålder.

Insats

Vi delar barnen i mindre grupper för att kunna se och samtala med alla barn.

Alla barn ska få göra olika val utifrån intresse och ålder.

Vi vuxna ska vara lyhörda på barnens olika val för att skapa nya kamratrelationer.

Ansvarig

Arbetslaget är ansvariga för att insatserna genomförs.

Datum när det ska vara klart

Detta är ett fortlöpande arbete under året och vi återkopplar på våra APT och reflektioner.

På Gillberga förskola arbetar vi med EQ-dockan (se bilaga 3) med tillhörande material för att synliggöra barnens känsleregister och öka deras självkänsla och självbild. Alla känslor är tillåtna och ska respekteras. För att nå hit behöver vi ha en utbildning för personalen om att arbeta med EQ-dockan. Karin och Karina planerar för en utbildning till våren 2015 samt genomför den med personalen.

Vi kommer att erbjuda en öppen och inbjudande miljö där vi:

- ✓ *deltar i barnens lek och utmanar leken och samspelet mellan flickor och pojkar*
- ✓ *har ett öppet förhållningssätt med rak kommunikation utifrån utbildningen modigt medarbetarskap, exempelvis kuben (se bilaga 4).*

Var så mot andra som du själv vill att andra ska vara mot dig, ett gott förhållningsätt där vi lägger fokus på:

- ✓ *att samtala om att vara en bra kompis*
- ✓ *normbrytande barnlitteratur*
- ✓ *arbete med EQ-dockan- Ett material som tränar barnen på att kunna identifiera, benämna och uttrycka sina egna känslor och lära sig att hantera dem, och därmed öka barnets självkänsla och självbild.*

Kartläggning

Vi sammanställer en dokumentationsbok för att kunna kartlägga kränkande behandlingar i barngruppen. Där finns en tydlig struktur för både kartläggning, åtgärder och uppföljning.

Vår barngrupp är en lekande grupp som leker med varandra oavsett kön och ålder. Rollekarna dominerar, och där tränar de det sociala samspelet, konflikthantering mm. Det ligger en risk i om vi inte är närvarande och uppmärksamma på barnens lek eftersom det förekommer konflikter som barn har svårt att hantera på egen hand. För att utveckla barnens sociala kompetens är det viktigt att samtala med barnen om ”hur vi är mot varandra” och ”hur vi tycker att vi ska vara mot varandra”.

I vårt projekt med sagor och fantasi är risken att vi skapar situationer som endast några barn kan identifiera sig med. Det är betydelsefullt att vi personal är observanta på att alla barn får en roll i det här projektet.

För att synliggöra vårt arbete och skapa en grund för analys behöver vi arbeta vidare med pedagogiska dokumentationer samt läsa litteratur för att utmana oss själva.

Förebyggande arbete

Vi tänker lära barnen att lösa konflikter när de uppstår på ett bra sätt, detta gör vi då:

- ✓ *vägleda barnen vid konflikter, genom att använda ”stopp och nej” metoden (se bilaga 5) det gäller att alla ska våga säga till, barn och vuxna, om man känner sig kränkt*

- ✓ *Vi har utarbetat handlingsplaner mot bitningar och svordomar. Detta som stöd i vårt arbete (se bilaga 6).*

Ansvarsfördelning:

Allas ansvar

Personal och vårdnadshavare har ansvar för att vi får en god arbetsmiljö där alla känner sig trygga och trivs tillsammans. Detta gör vi genom att ta avstånd från all kränkande behandling och diskriminering. Personal och förskolechef ser till att vårdnadshavare är delaktiga i arbetet med planen.

Förskolechefens ansvar

Förskolechefen ansvarar för att skapa förutsättningar för reflektion. Likabehandlingsplanen finns som en stående punkt på arbetsplatsträffar.

Personalens ansvar

Personalen ansvarar för att barnen får kunskap och förståelse för likabehandlingsplanens innehåll

- genom att vara närvarande och delaktig i barnens olika aktiviteter under dagen
- vara viktiga förebilder
- tänka på hur vi pratar till och med barnen
- samtala med barnen enskilt eller i grupp

Åtgärdande arbete

När personal ser, eller på annat sätt får kännedom om, diskriminering eller annan kränkande behandling i förskolan ska samtal med de inblandade hållas.

Såväl barn som vårdnadshavare som får kännedom om kränkande behandling vänder sig till personalen i första hand, därefter till förskolechefen. Vårdnadshavare informeras vid behov. Om den kränkte inte känner sig nöjd, eller om kränkningarna inte upphör, ska utredning göras och dokumenteras. Om en vuxen kränker eller diskriminerar ett barn ska förskolechef informeras och utredning göras. Blanketter finns på Fso 5:s sida på intranätet. Vårdnadshavare har även möjlighet att använda sig av klagomålshanteringen via eskilstuna.se men en personlig kontakt är alltid att föredra. Vid misstanke om att barn far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd, är förskolan skyldig att anmäla detta till socialtjänsten.

Händelser som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa ska även rapporteras till arbetsmiljöverket. Förskolechef ansvarar då för rapporten.

Bilaga 1

Definitioner

Definitioner

Diskriminering är negativ särbehandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Trakasserier är kränkningar som har samband med någon av ovanstående fem diskrimineringsgrunder, eller är av sexuell natur.

Annan kränkande behandling är handlingar och beteenden som utan att vara trakasserier kränker ett barns värdighet

Bilaga 2

Diskrimineringsgrunderna

De lagskyddade diskrimineringsgrunder i diskrimineringslagen är

- 1) Kön
- 2) Könsidentitet eller könsuttryck
- 3) Etnisk tillhörighet
- 4) Religion och annan trosuppfattning
- 5) Funktionsnedsättning
- 6) Sexuell läggning
- 7) Ålder.

Bilaga 3

EQ – dockan/”Friendly”

Glad, arg, rädd, ledsen, sur och lugn. Barn i alla åldrar upplever dagligen dessa känslor – hos sig själva eller hos andra. *Alla känslor är tillåtna, men inte allt beteende.* Barn behöver stöd och träning i att identifiera och sätta ord på känslor, att förstå och prata om känslor. EQ står för social och emotionell träning eller livsfärdighetsträning. Det handlar om att få barn att förstå och hantera egna och andras känslor.

För att detta ska bli tydligt för barnen använder vi oss av EQ-dockan/”Friendly” som finns i 4 olika känslor och två tillstånd: glad, ledsen, arg, rädd, sur och lugn. EQ dockan/”Friendly” finns både som en riktig docka och varje avdelning har även bilder uppsatta på avdelningen på barnens nivå. På detta sätt kan både barn och vuxna samtala kring känslorna.

Det är en styrka då EQ – dockan/ ”Friendly” är en docka som är könsförelöslig neutral detta är för att påvisa att ALLA oavsett kön har rätt till känslor och tillstånd.

Här på Gillberga kallar vi dockorna Timotej, och som namnet antyder har ingen av dockorna något särskilt kön; både pojkar och flickor ska kunna identifiera sig med dem.

EQ handlar kort sagt om förmågan att ha kontakt med och kunna hantera sina känslor. Barn som får den här livsviktiga träningen utvecklar inre trygghet, självkänsla och empati vilket också för dem till bra kompisar.

Barn med självkänsla och empati lär sig att förstå och uttrycka sina känslor, vilket hjälper dem att lättare att skapa och bevara goda relationer. Det är en stor tillgång även i vuxenlivet!

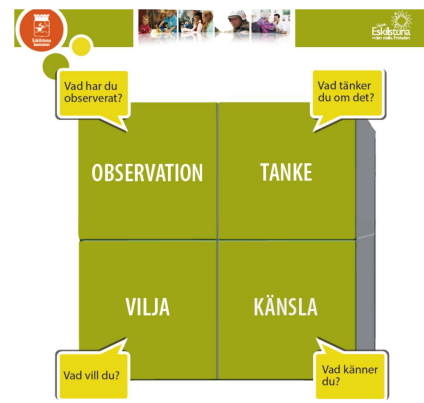
Upplevelsekuben

Alla människor som deltar i en händelse har egna unika upplevelser av det som skett.

När du ska beskriva din upplevelse vill du att andra ska förstå. Med hjälp av Upplevelsekuben kan du på ett tydligt sätt beskriva din upplevelse genom att sortera den i fyra delar:

- Vad har du observerat?
- Vad tänker du om det?
- Vad känner du?
- Vad vill du?

När du beskriver alla fyra delarna skapar du en större klarhet och tydlighet i din egen upplevelse och det blir lättare för den som lyssnar att förstå vad du vill förmedla. Det blir också lättare att hålla isär vad som är dina egna tankar och känslor med det som är fakta.

Bilaga 5

”Stopp och Nej metoden”

Det är viktigt att lära barnen uttrycka sina egna känslor. Det behöver inte vara med språket utan kan göras med kroppsspråket också. Vi pratar mycket med barnen om att man kan titta på sin kompis och se hur han eller hon ser ut. Ser hen glad ut? Ser det ut som om hen tycker det är roligt? Med detta arbetssätt får vi dem att stanna upp och tänka efter. Vi arbetar med stopp-och nej metoden, vilket innebär att barnen tränar på att säga nej och sätta upp handen för att värna om den egna integriteten.

Handlingsplan - Vid incident då barn biter eller blir bitna

Barnet som blir bitet

- ≈ Ta först hand Om det barnet som blivit bitet.
- ≈ Trösta.
- ≈ Kyl Ned bitmärket med en ispåse eller liknande.
- ≈ Desinficera eventuellt huden Om det gått håll.
- ≈ Uppmana barnet att säga NEJ/STOPP till det aktuella barnet

Barnet som biter

- ≈ Förklara med neutral röst för barnet att det inte får bita.
- ≈ Visa eventuellt barnet bitmärket. Anpassa ditt språk till barnets ålder och utvecklingsnivå.
- ≈ Observera uppmärksamt vad som kan vara skälet till bitbeteendet. Visa gärna extra omsorg om barnet – men välj tillfällen som *inte* är kopplade till händelser där barnet bitit.
- ≈ Bekräfta barnet med positivt bemötande och förstärk barnets positiva handlingar

Föräldrarna till barnet som blivit bitet

- ≈ Berätta för föräldrarna att barnet blivit bitet. Beklaga händelsen. Säg att du är ledsen över att ni inte alltid klarar att förhindra att sådant här sker. Berätta också att ni har en handlingsplan för att hantera sådana här situationer.
- ≈ Försök att vara förhållandevis kortfattad och gör ingen stor sak av det hela.
- ≈ Berätta för föräldrarna att det tyvärr inte är helt ovanligt att små barn biter varandra.

Föräldrarna till barnet som biter

- ≈ Berätta för föräldrarna att deras barn har bitit ett annat barn. Undvik att uppträda anklagande eller upprört. Ta gärna upp det i samband med att du berättar något annat om barnet.
- ≈ Berätta för föräldrarna att det tyvärr inte är helt ovanligt att små barn biter varandra. Ta gärna upp saker som kan vara orsaker till att barn biter.
- ≈ Berätta vad som hände och vad ni gjort. Be föräldrarna att inte konfrontera sitt barn med det som skett när de kommer hem. Berätta att ni har en handlingsplan om det skulle visa sig att det upprepas.
- ≈ Visa att du har förståelse för deras barn, men inte godtar själva bitandet. Var tydlig med att ni har en fortsatt god relation med barnet.

I personalgruppen

- ≈ Gör en gemensam ansträngning att kartlägga problemets omfattning. När och hur händer det? Skriv ner era funderingar och slutsatser.
- ≈ Prata igenom vad ni tror kan ligga bakom.
- ≈ Se till att alla håller ett extra öga på barnet i fråga.
- ≈ Vid aktiviteter och fri lek inomhus måste ansvarsfördelning ske inom arbetslaget
- ≈ Begränsa barnets närkontakt med andra barn där bitsituationer kan uppstå bör inte nämna vem som bitit, tänk på sekretessen!
- ≈ Om problemet fortsätter: sitt ner med föräldrar och rektor och prata igenom situationen.

Kartläggning förskolan - Vid incident då barn biter eller blir bitna

Datum: _____

Pedagog: _____

När händer det:

Hur händer det?

Era funderingar och slutsatser.

Åtgärdsplan - Barn som bits

Beskrivning av problemområde	Mål	Metod hur ska vi jobba	När & vem ansvarar	Tidsram Avstämning

Förskolans ansvar

- ✓ Vi står för ett språkpedagogiskt ansvar för de lägre åldrarna och har en viktig uppgift att förmedla ett bra språkbruk till barnen.
- ✓ Vi i personalen är noga med att själva vara goda förebilder.
- ✓ Nolltolerans med FULA ORD. Om det är så att det eskalerar t.ex. svordomar kommer vi att informerar vårdnadshavarna för att de sedan kan ta upp saken hemma.

Till barnet som svär

- ✓ Tydligt markera att det INTE är okej att svära till någon annan medmänniska.

Barn – barn (sammanfattning ifrån barnintervjuer)

- ✓ STOPP (i lagens namn) och sluta med att säga fula ord!
- ✓ Berätta att jag blir ledsen eller arg när den säger fula ord till varandra.
- ✓ Säga till en vuxen

Vårdnadshavarens ansvar

- ✓ I hemmet är det viktigt att man som vuxen tänker på vad och hur man säger saker över barnens huvuden.
- ✓ Prata om att det är en kränkande handling om man svär till en annan medmänniska.

I personalgruppen om svordomar upprepas kontinuerligt

- ✓ Gör en gemensam ansträngning att kartlägga problemets omfattning. När och hur händer det? Skriv ner funderingar och slutsatser.
- ✓ Prata igenom vad vi tror kan ligga bakom.
- ✓ Om problemet fortsätter: sitt ner med föräldrar och förskolechef och prata igenom situationen

Kartläggning förskolan - barn som svär

Datum: _____

Pedagog: _____

När händer det, i vilka sammahang?:

Era funderingar och slutsatser.
